



Fjord
kommune

Førebyggende oppvekstplan 2023 – 2033

Fjord kommune



Innhald

Innhald	2
1. Formål med planen	3
2. Lovgrunnlag	4
§ 15-1 Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt.....	4
Andre relevante lovverk	4
3. Utfordringsbilde	5
4. Målsettingar med Fjord kommune sin oppvekstplan	6
5. Samordning og koordinering av tidleg innsats og førebygging	6
BTI- betre tverrfagleg innsats	8
Førebyggande plan	8
Foreldrestøtte - ICDP	8
Innsats mot utanforskap og fattigdom i barnefamiljar.....	8
Handlingsplan mot vald i nære relasjonar	9
6. Tenester i «Laget rundt barnet»	9
Psykisk helse- og rusteneste	9
Helsestasjon- og skulehelseteneste.....	9
Barnehage og skule.....	10
Pedagogisk psykologisk teneste (PPT)	10
NAV	10
Habiliteringstenesta	11
Barnevernstenesta	11
Flyktningstenesta	11
8. Oppsummering	12
Kjelde	13
Vedlegg	15
Tiltaksplan.....	15
Tverrfagleg samarbeid på system- og individnivå i Fjord kommune	17
Hjelpetiltak til barn og unge	21
Førebyggande tiltak.....	31

1. Formål med planen

Hovudformålet med førebyggjande oppvekstplan er å sikre oppfølging av nasjonale føringar, mål og strategiar i Kommuneplanen sin samfunnsdel, og andre politiske vedtak. Planen skal gje eit felles utgangspunkt og vise retning for tenestemråda som kan bidra til å fremje gode oppvekstvilkår. Mål og strategiar må forankrast på kvart leiarnivå i tenestene og er grunnlag for samarbeid, samordning og tenesteutøving. Mål, strategiar og tiltak omfattar universelle arenaer og tenester som barnehagar, skular, førebyggjande helsetenester, psykisk helseteneste og fritidssektor.



Oppvekstplanen skal dekke plankrav i barnevernslova som trådde i kraft 1.1.2022: Kommunen skal fremje gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å førebygge at barn og unge blir utsett for omsorgssvikt eller utviklar åtferdsvanskar. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tenestetilbod til barn og familiar.

Kommunestyret skal vedta ein plan for kommunen sitt førebyggjande arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive kva som er måla for arbeidet, korleis arbeidet skal organiserast og fordelast mellom tenestene i kommunen, og korleis tenestene skal samarbeide.

Fjord sin oppvekstplan famnar vidare enn dette formålet, då den omfattar førebyggjande arbeid også når det ikkje handlar om omsorgssvikt eller åtferdsvanskar.

Planen vil bidra til ei overordna forankring av det førebyggjande tilbodet og fordelinga av kommunen sine ressursar til dette arbeidet. Det vil dessutan vere eit viktig verktøy for å sikre forpliktande og systematisk innsats for tilrettelegginga av heilskaplege tenester. Forankring av oppvekstplanen hjå leiing og på politisk nivå er avgjerande for å lukkast med den endringa.

2. Lovgrunnlag

I Lov om Barnevernstenester § 15-1 ligg kravet til ein forebyggjande oppvekstplan som femnar om dei ulike kommunale instansane opp mot born/unge/familiar og inneheld kvar ansvaret for dei ulike tiltaka ligg. Forventningane er nedfelt i revidert barnevernslov, men vert utøvd hovudsakeleg av andre tenester. Barnevernsreforma vert også kalla ei «oppvekstreform» fordi ein berre kan nå måla ved ei endring i heile oppvekstsektoren.

§ 15-1 Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt

“Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.”

Andre relevante lovverk

- **Helse- og omsorgstenestelova** som seier i § 1-1, punkt 2 at lova sitt formål er særleg å fremje sosial tryggleik, betre levevilkåra for vanskelegstilte, bidra til likeverd og likestilling og førebygge sosiale problem
- **Barnehagelova** som seier i § 2 at «Barnehagen skal ha ein helsefremjande og ein førebyggjande funksjon og bidra til å utjamne sosiale forskjellar»
- **Opplæringslova** som seier i § 1-1 at “Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet”
- **Lov om sosiale tenester i NAV.** Formålet med loven er å betre levekåra for vanskelegstilte, bidra til sosial og økonomisk tryggleik, her under at den enkelte får høve til å leve og bo sjølvstendig, og fremje overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltaking i samfunnet. Loven skal bidra til at utsette barn og unge og deira familiar får eit heilskapleg og samordna tenestetilbod. Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problem.
- **Lov om endringar i velferdstenestelovgivinga (samarbeid, samordning og barnekoordinator)**
 - Lov om sosiale tenester §13
 - Lov om arbeids- og velferdsforvaltninga §15a
- **§13.Samarbeid med andre offentlege organ og tenesteytarar og samordning**

Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltninga skal medverke til at sosiale omsyn blir ivaretatt av andre offentlege organ som har betydning for at formålet med loven blir oppnådd.

Blir det påvist mangel ved tenester som andre delar av forvaltninga skal yte til personar med eit særleg hjelpebehov, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltninga om nødvendig ta opp saka med rette vedkomande. Er det uklart om kvar ansvaret ligg, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltninga søkje å klargjere forholdet.

3. Utfordringsbilde

Dei fleste barn og unge i Fjord opplever eit trygt og godt oppvekstmiljø. Dei har familie som er støttande og dei møter dedikerte vaksne med kompetanse i dei ulike kommunale tenestene. Fritidstilbodet er også rikt og variert, til trass for innbyggjartalet som er lågt samanlikna med nabokommunane. Nokon nyttar seg også av fritidsaktivitetar utanfor kommunegrensene.

Men slik er det ikkje for alle, og for å legge til rette for gode oppvekstvilkår for alle treng vi forståing for og innsikt i barn og unge sin livssituasjon.

Vi veit likevel noko om kva barn og unge synest er utfordrande og vanskeleg.

Folkehelseoversikta for Fjord kommune (2019-2023) peikar på tre hovudsatsingsområde

- Folketalsutvikling
- Sosiale helseforskjellar og livsstils utfordringar
- Einsemd og utanforskap

Innanfor desse hovudområda finn vi ulike påverknadsfaktorar som vart vurdert viktige i prosessmøtet om oversikta (2019):

- Sosiale helseforskjellar og livsstils utfordringar; bruk av sosiale media, rus, sosial ulikskap, trygge gang- og sykkelveggar for kvardagsaktivitet, overvekt og fedme for 17-åringar.
- Einsemd og utanforskap; formelle og uformelle møteplassar for sosialt fellesskap, isolasjon og einsemd, relasjonskompetanse/språkkompetanse frå barnehagealder, mobbing, tilgang til kollektivtransport og psykisk helse.

Ungdata-undersøkinga (2020) viser at ungdom i Fjord generelt er fornøgd med livet sitt og lokalsamfunnet som dei opplever det som trygt. Fleirtalet er også tilfreds med foreldra sine, og dei har vener dei kan stole på. Dei har framtidstru. Skulen er ein god plass å vere for dei fleste, men ikkje alle opplever det slik. Eit punkt som dei er mindre nøgd med er kulturtilbodet og kollektivtilbodet. Stadig meir av tida blir brukt til skjermbaserte aktivitetar, og barn og unge i Fjord skil seg ikkje vesentleg ut frå landsnittet. Under ti prosent har smakt alkohol i ungdomsskulealder. Når det gjeld dette ser vi eit skilje i overgangen mellom ungdomsskule og vidaregåande.

Oppvekstprofilen (2023) viser at kommunen ligg signifikant dårlegare an enn landsnivået på to punkt:

- Barn med barnevernstiltak, 0-17 år. Fjord 6,7 %, Norge 3,9 %.
- Bemanning i barnehage (pedagogisk kompetanse). Fjord 76 %, Norge 92 %.

Punktet om mobbing på skulen, 7. klasse: Fjord 12 %, Norge: 7 %. Men kommunen er ikkje signifikant forskjellig frå landsnivået.

Tilbakemelding frå tilsette som jobbar med barn og unge

Tenestene som arbeider med barn og unge i Fjord ser trendar her som elles i samfunnet. Innan psykisk helse kjem det fram tema som bekymringar, skulevegring, kjønnsidentitet. Fleire opplever utanforskap dersom dei ikkje har same interesser som dei andre i klassen, eller om dei ikkje er med på fotballaget eller andre «populære» fritidsaktivitetar. Det finst felles møteplassar, men det er varierende bruk og oppmøte. Skjermbruk og barnefattigdom er andre utfordringar som finst her som andre stadar. Barn og unge er lite engasjerte og viser lite initiativ, mange synest «at alt er kjedeleg». Det er generelt mindre respekt for autoritetar og meir utagering, og fleire som blir utgreia for ulike diagnoser.

Mange opplever at føresette ikkje engasjerer seg på same måte som tidlegare, at dugnadsånda og viljen til innsats for fellesskapet i lokalsamfunnet går nedover. Fleire føresette er usikre i foreldrerolla og har utfordringar med grensesetting.

Elevråda og ungdomsrådet peikar på desse utfordringane: Kollektivtransport, møteplassar på tvers av bygdene, gang- og sykkelveg, park med aktivitetar, uteområde, badeplass med stupetårn, for få ungdommar kjem tilbake til kommunen etter dei er ferdig med utdanninga.

4. Målsettingar med Fjord kommune sin oppvekstplan

I tråd med utfordringsbildet og samfunnsdelen av kommuneplanen er målsettingane at;

- Barn og unge har kompetanse og ferdigheiter til å møte morgondagen sitt samfunn
- Foreldre/føresette som gir barn og unge ein trygg og god oppvekst
- Gode og inkluderande oppvekstmiljø som fremjar tryggleik, læring, trivsel, helse og reduserer sosial ulikskap.

5. Samordning og koordinering av tidleg innsats og førebygging

Med oppvekstreforma har kommunen no eit tydelegare ansvar for koordinerte tenester og tidleg innsats i det førebyggjande helsearbeidet for born og unge. Statlege føringar og forsterka lovkrav, samt ulike nasjonale, regionale og lokale samhandlings- og kompetanseutviklingsprosjekt gir behov for ein samhandlingsmodell på kommune-, teneste- og individnivå:

- Barnevernsreforma/oppvekstreforma
 - Gjennom barnevernsreforma stillast auka krav til kommunane om tidleg innsats og gode førebyggjande tenester i heile oppvekstsektoren
- Samarbeid om tenester til born, unge og deira familiar. Nasjonal rettleiar.
 - For å styrkje oppfølginga av utsette born, unge og deira familiar, er det med verknad frå 1. august 2022 vedtatt bestemmingar om samarbeid, samordning, barnekoordinator og individuell plan.

Samordningsbestemningane kjem fram i 14 lovverk på heile velferdsområdet.

- Tidleg oppdaging av utsette born og unge. Nasjonal fagleg retningsline
 - Målet med retningslina er å styrkje oppdagar- og handlingskompetansen hos leiarar og tilsette i kommunen. Den rettar seg mot alle barn og unge, med mål om å nå dei utsette slik at dei får tilpassa hjelp og oppfølging
- Kompetanseløftet «Spesialpedagogikk og inkluderande praksis»
 - Eit varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet, som skal bidra til at alle kommunar og fylkeskommunar har nok kompetanse tett på barna og elevane for å kunne førebygge, fange opp og gi eit inkluderande og tilpassa pedagogisk tilbod til alle. Dette skal inkludere barn og elevar med behov for særskilt tilrettelegging
- Barn og unge si helseteneste Møre og Romsdal
 - Satsinga barn og unge si helseteneste består av sju samhandlingsforløp for dei vanlegaste psykiske plagar hjå barn og unge. Hensikta er å gi brukarar og fagpersonar betre oversikt over ansvarsområde og roller.
- Nasjonalt forløp for barnevern
 - Nasjonalt forløp for barnevern skal sikre at barn i barnevernet får helsehjelp dersom barnet har helseproblem, psykiske vanskar, tannhelseproblem eller rusproblem.
- Psykisk helsearbeid barn og unge. Nasjonal rettleiar.
 - Beskriv eit heilskapleg og samordna psykisk helsearbeid for barn og unge, frå helsefremjande og førebyggjande arbeid til oppfølging, behandling og samhandling om barn og unge som står i fare for, eller har utvikla psykiske plager av ulik alvorsgrad. Gir anbefalingar til helse- og omsorgstenestene om roller, ansvar og samhandling i psykisk helsearbeid
- SkuleLOS
 - Kommunalt tilsett spesialpedagog som skal ta i vare ungdom som har stort skulefråvær og står i fare for å falle ut av ordinær skulegang

BTI- betre tverrfagleg innsats

Fjord kommune skal bruke BTI modellen for å utarbeide og formalisere ein heilskapleg, modell på tvers av ulike sektorar. Modellen har tre nivå, kommune-, teneste- og individnivå, og er utvikla for å styrke tidleg innsats og tverrfagleg oppfølging av barn og unge. På denne måten oppfyller kommunen samarbeids- og samordningsplikt på alle nivå.

Det er oppretta ei prosjektgruppe og ein prosjektplan for utvikling av BTI. Prosjektet er i 3 fasar: kartlegging, utvikling og implementering. Prosjektet er planlagt over 2 år, etter det kan kommunen søke ytterlegare tilskot for vidare utvikling av modellen.

Førebyggjande plan

Den førebyggjande planen som no ligg føre vil bli styrka med BTI-modellen. Vedlegg til planen viser kommunen sine førebyggjande tiltak og hjelpetiltak og korleis tiltaka er organisert og fordelt mellom tenestene i kommunen. BTI-modellen vil særleg betre tverrfagleg samhandling mellom ulike tenester, og den skal sikre leiarforankring og støtte. BTI skal vidare hjelpe oss i å utvikle ein handlingsrettleiar som sikrar tidleg oppdaging og innsats, og hindrar brot i oppfølginga av konkrete saker.

Foreldrestøtte - ICDP

Hensikta med barnevernsreforma er å styrke det kommunale førebyggjande arbeidet. I kartlegginga av kommunale tenestetiltak (og på bakgrunn av opplevde utfordringar i befolkninga) har ein sett at kommunen har behov for styrking i det foreldrestøttande tilbodet. Kommunen har motteke tilskot til foreldrestøttande tiltak og skal tilby International Child Development Programme (ICDP). Dette er eit anerkjent program for foreldrerettleiing som nyttast i mange kommunar. ICDP brukast allereie som ein del av introduksjonsprogrammet for flyktningar i kommunen. Det er arbeidd ut ein plan for implementering av ICDP i kommunale tenester, inkludert sertifisering av nye ICDP veiledarar.

Innsats mot utanforskap og fattigdom i barnefamiljar

Årsaker til utanforskap er ofte samansette. Eit fragmentert hjelpeapparat kan forsterke utanforskap og dette viser eit behov for ein heilskapleg innsats på oppvekstfeltet. Arbeidet mot utanforskap kan sjåast på som ei overordna målsetting som inkluderer alle tenester og innsatsar skildra i oppvekstplanen.

Kommunen førebyggj utanforskap mellom anna gjennom:

- Gode basistenester i barnehage, skule og helseteneste
- Tidleg og samordna innsats
- Innsats mot barnefattigdom
- Inkluderande møteplassar for alle
- Hindre fråfall frå vidaregåande skule

Ein heilskapleg kommunal innsats mot fattigdom dreiar seg mellom anna om å bidra til å styrke og sikre familien sitt inntektsgrunnlag. Gode utdannings- og arbeidsmoglegheiter er

sentralt. NAV er ein av fleire viktige kommunale aktørar for å motvirke fattigdom gjennom arbeidsstimulering og økonomisk tryggleiksnett. Kommunen har fleire tiltak for å dempe negative verknadar av fattigdom her- og -no, og desse styrker deltaking og førebygg utanforskap (sjå vedlagt førebyggande tiltaksliste). Her har frivilligsentralane ei viktig rolle. Kommunen sitt samla førebyggande arbeid skal motvirke fattigdom og utanforskap vidare i livet når barna blir vaksne. Det handlar mellom anna om å tilby gode kommunale tenester gjennom heile oppvekstløpet. Kommunen nyttar også private aktørar som td. Inn på tunet i det førebyggande arbeidet. Arbeid mot utanforskap og fattigdom kan ikkje sjåast isolert frå andre førebyggande tiltak, men må inkluderast i alt planarbeid og tiltaksaktivitetar knytt til born, unge og deira foreldre.

Handlingsplan mot vald i nære relasjonar

Fjord kommune har ein eigen handlingsplan mot vald i nære relasjonar. [Handlingsplan mot vald i nære relasjonar - Sunnmøre 2021-2025 \(krisesenter-sunnmore.no\)](#) Denne er utarbeidd i samarbeid med 12 andre kommunar og krisesenter for Sunnmøre.

Handlingsplanen seier kommunen sitt ansvar famnar vidt og er eit samansett arbeidsfelt. Kommunen har eit særleg ansvar for å førebygge, avdekke og avverje vald og overgrep.

6. Tenester i «Laget rundt barnet»

Psykisk helse- og rusteneste

Ny nasjonal rettleiar for psykisk helsearbeid born og unge slår fast at kommunen skal sørge for tilgjengeleg og tverrfagleg psykisk helseteneste som gir tidleg hjelp og behandling. Tenesta bør ha eit familieperspektiv og tilby foreldrestøtte. Det er først og fremst kommunepsykologen som har vore involvert i dette arbeidet siste året. Psykisk helse og rusteneste er i gong med å utvikle ein plan for verksemda som mellom anna skal gjere arbeidet mot barn og unge meir tydeleg, og som vil vere forankra i eit systematisk (foreldre/familie, omsorgssystem og kontekst) perspektiv. Kven som får hjelp via helsestasjon, skulehelseteneste og psykisk helse og rus må sikrast via god koordinering. I samansette saker vil fleire tilbod vere aktuelle.

Helsestasjon- og skulehelseteneste

Tenestene si hovudoppgåve er å førebygge sjukdom og fremje helse. Jordmortenesta, helsestasjons- og skulehelsetenesta, samt helsestasjon for ungdom er lågterskeltilbod i det førebyggande helsearbeidet. Det er retta mot gravide og eventuelle partnar, småbarn 0-5 år, barn og unge 5-20 år og foreldre/føresette.

Tenesta bidreg inn i barnehagar og skular og samarbeider også med barnevern, psykisk helseteneste, fastlegar, fysioterapeut m.m. (Sjå førebyggande tiltak og hjelpetilbod i vedlegg)

Tenesta har klare nasjonale føringar og mål. Den skal fremje psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold, førebygge sjukdom og skadar, utjamne helseforskjellar og

førebygge, avdekke og avverje vald, overgrep og omsorgssvikt. Ved å oppdage, kartlegge og arbeide tverrfagleg er tenestene sentrale i førebyggjande helsearbeid, saman med barnehage og skule fordi dei møter alle born i kommunen.

Barnehage og skule

Berande prinsipp for barnhage og skule er tidleg innsats, inkluderande praksis og eit godt tilpassa pedagogisk tilbod. Barnehage og skule er ein viktig arena for at barn og unge skal utvikle seg og lære, få eit godt liv og bli godt rusta til å møte framtida.

I 2017 kom det ny rammeplan for barnehage som tydeleggjer barnhagane sitt ansvar og rolle, og om rettane til føresette. Mandatet til barnehagane er, i samarbeid og forståing med heimen, å ta vare på behovet for omsorg til barna. Det blir lagt til rette for at barna har fridom til leik, opplevingar og å påverke sin eigen barndom. Læringsmiljøet i barnhagen skal vere utviklande for sosial og språkleg kompetanse.

Arbeidet i skulen er mellom anna styrt av Opplæringslova med føreskrift, læreplanverk LK 20 og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis.

Grunnleggjande verdiar og prinsipp for opplæringa er å utvikle kunnskap, ferdigheiter og haldningar som bidrar til utvikling av identitet og livsmeistring som ruster elevane for aktiv deltaking i vidare utdanning, arbeid og samfunnslev. Ein god skule har opplæring av høg kvalitet der meistring, læreglede og trivsel står sentralt.

Alle skulane i Fjord kommune har tilbod om SFO for born i 1.- 4. klasse, og for born med særskilte behov opp til 7. klasse. SFO er ein viktig sosial arena som bidreg til inkludering, utvikling av vennskap, leik og moglegeheit til å prøve seg på ulike aktivitetar.

Pedagogisk psykologisk teneste (PPT)

PP-teneste skal hjelpe barnehagar og skular med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og gjere sakkunnige vurderingar av barn og elevar sine særlege behov.

PP-teneste kan vere organisert som ei kommunal teneste, eller som eit samarbeid med andre kommunar og/eller fylkeskommunen. Fjord kommune har samarbeidsavtale med Stranda kommune. PP-tenesta kan samarbeide tverrfagleg på lokalt nivå, for eksempel med helseteneste eller barnevernteneste, og på statleg nivå med Statped eller spesialisthelseteneste.

NAV

NAV har plikt til å medverke i kommunen si førebyggjande verksemd, slik at barn, unge og familiar får eit heilskapleg og samordna tenestetilbod. NAV er med dette ein relevant aktør med delansvar inn i oppvekstreforma. Tenesta har eit særleg ansvar for personar som fell utanfor eller får utilstrekkeleg hjelp frå andre statlege eller kommunale velferdsordningar. Det rettast særskilt merksemd mot forhold som er viktige for sosialt vanskelegstilte, personar utanfor arbeidslivet og for oppvekstvilkåra til barn og unge. NAV forvaltar ei rekke tenester av verdi for barnefamiljar, og hjelper mange som har forsørgjar- og omsorgsansvar for barn.

NAV-kontoret må sikre at barnet sitt beste er eit grunnleggande omsyn ved alle handlingar og avgjersler som vedgår barn. Dette inneber at NAV-kontoret i oppfølging av foreldre skal kartleggje og dokumentere barna sin situasjon, og iverksette tiltak når det er naudsynt. Barn av foreldre som mottek sosiale tenester, til dømes kvalifiseringsprogram, økonomisk stønad eller midlertidig bustad, er ei særleg utsett og sårbar gruppe barn. Behova hos det einskilde barn skal vurderast konkret i grunngevinga når vedtak fattast. Fjord kommune har avtale om vertskommunesamarbeid med Ålesund kommune.

Habiliteringstenesta

Gir oppfølging og tilrettelegging på fleire livsområde, til dømes bustad, aktivitet og sosialt miljø, i tillegg oppfølging av somatisk og psykisk helsetilstand. Habiliteringstenesta skal ivareta den enkelte sitt behov for heilskapleg omsorg gjennom dagtilbod, heildøgnsoppfølging og rettleiing i bustad, støttekontakt, brukarstyrt personleg assistanse, avlastningstilbod og fritidsaktivitetar. Tenestetilbodet skal ha fokus på trivsel og tryggleik for menneske som treng oppfølging og hjelp, legge til rette for ein aktiv og sosial kvardag, førebyggjande og behandlande tiltak, samt bruk av tilgjengeleg velferdsteknologi. Førebygge einsemd, skape trivsel, bidra til at brukarane føler meistring i kvardagen, legge til rette for eit aktivt liv og å oppretthalde eit best mogleg funksjonsnivå.

Barnevernstenesta

Barn og ungdom under 18 år har krav på omsorg og rett til ein trygg oppvekst. Det er i første rekkje eit foreldreansvar. Når foreldre i kortare eller lengre periodar ikkje greier å ivareta dette ansvaret, skal barnevernet hjelpe. Barnevernet si oppgåve er å ta vare på dei mest utsette barna. Barnevernet skal beskytte barn mot omsorgssvikt og sikre barn tryggleik og rom for utvikling.

Barnevernstenesta skal ikkje bruke meir inngripande tiltak enn det som er nødvendig. I praksis betyr det at barnevernet fyrst og fremst gir hjelp i heimen, slik at foreldra sjølv skal kunne meistre sitt omsorgsansvar. Dette kan vere ulike hjelpetiltak, som råd og rettleiing til familien, avlastningstiltak, støttekontakt og barnehageplass.

Flyktingtenesta

Flyktingtenesta har ansvar for å busette flyktingar som har fått avtale om busetting i Fjord kommune, samt koordinere innsatsen rundt vaksne flyktingar i introduksjonsprogrammet. Flyktingtenesta skal hjelpe flyktingane på veg mot målet om å bli sjølvforsørge og ha eit godt og innhaldsrikt liv for seg og sin familie i Fjord kommune.



Figur som illustrerer samarbeidet

8. Oppsummering

Denne planen skal gi eit felles utgangspunkt og vise retning for tenestemråda som kan bidra til å fremje gode oppvekstvilkår. Planen godkjennast i kommunestyret og det overordna ansvaret for kommunens førebyggjande arbeid plasserast i den politiske leiinga. Grunntanken i barnevernsreforma er å flytte fokus og innsats i kommunen frå tunge og kostbare tiltak, til meir førebygging og tidleg innsats.

Retninga for tenestemråda kan oppsummerast i tidleg førebygging og innsats, meir foreldrestøtte inn i tenestene, og innsats mot utanforskap og barnefattigdom. I arbeidet med førebyggjande oppvekstplan har kommunen kartlagt alle førebyggjande tiltak og hjelpetiltak, og korleis denne er organisert. BTI-modellen vil styrke det førebyggjande arbeidet, med målsetting om tidleg og meir målretta innsats, og betre samhandling mellom tenestene. Overordna skal BTI-modellen sørge for eit heilskapleg, systematisk arbeid som er forankra i leiinga.

Kjelde

Buudir (2023). Fattigdom - veileder om arbeid for barn som lever i fattigdom. Henta 21.02.24 frå <https://www.buudir.no/fagstotte/produkter/veileder-fattigdom/>

Folkehelseinstituttet (2023). Oppvekstprofiler.
<https://www.fhi.no/op/oppvekstprofiler/>

Handlingsplan mot vald i nære relasjonar. Sunnmøre 2021-2025. Tilgjengeleg frå:
[Handlingsplan mot vald i nære relasjonar - Sunnmøre 2021-2025 \(krisesenter-sunnmore.no\)](https://www.krisesenter-sunnmore.no/handlingsplan-mot-vald-i-naere-relasjonar-sunnmore-2021-2025)

Helsedirektoratet (2017). Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (sist faglig oppdatert 10. juni 2022, lest 27. september 2022). Tilgjengeleg frå
<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/helsestasjons-og-skolehelsetjenesten>

Helsedirektoratet (2018). Nasjonal faglig retningslinje for svangerskapsomsorgen [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (sist faglig oppdatert 16. mars 2022, lest 18. oktober 2022). Tilgjengeleg frå
<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/svangerskapsomsorgen>

Helsedirektoratet (2019). Nasjonal faglig retningslinje for tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (siste faglige endring 03. desember 2019, lest 21. februar 2024). Tilgjengeleg frå
<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/tidlig-oppdagelse-av-utsatte-barn-og-unge>

Helsedirektoratet (2022). Veileder om samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (siste faglige endring 23. august 2023, lest 21. februar 2024). Tilgjengeleg frå <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/samarbeid-om-tjenester-til-barn-unge-og-deres-familier>

Helsedirektoratet (2023). Nasjonal veileder for psykisk helsearbeid barn og unge [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (siste faglige endring 24. oktober 2023, lest 26. februar 2024). Tilgjengelig frå <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/psykisk-helsearbeid-barn-og-unge>

Lov om barnehager (barnehageloven) (2005). Tilgjengelig frå:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Lov om barnevern (barnevernsloven). Tilgjengelig frå:
[Lov om barnevern \(barnevernsloven\) - Lovdata](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64)

Lov om grunnskule og den vidaregåande opplæringa. Tilgjengeleg frå:

[Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Lovdata](#)

Lov om kommunale helse- og omsorgstenester. Tilgjengeleg frå:

[Lov om kommunale helse- og omsorgstenester m.m. \(helse- og omsorgstenesteloven\) - Lovdata](#)

Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Tilgjengeleg frå:

[Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtenesteloven\) - Lovdata](#)

Prop. 133 L (2020-2021) *Lov om barnevern (barneloven) og lov om endringer i barnevernloven: tilråding fra Barne- og familiedepartementet 9. april 2021, godkjent i statsråd samme dag. Regjeringen Solberg).*

Ungdataundersøkelsen 2020. Tilgjengeleg frå:

<https://ungdata.no>

Utdanningsdirektoratet (2022): Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis. Henta 29.02.24 frå:

[Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis | udir.no](#)

Vedlegg

Tiltaksplan

Aktivitet	Tidspunkt/ omgang/ ressurs	Ansvar/deltakarar
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis	2021-2025 Kartlegging med KOSIP ferdig	Høgskulen i Volda, alle tilsette i barnehage, skule, helsestasjon, PPT, barnevern
Samarbeidskompetanse - rolleforståing - leiing i laget rundt barna	Etablere tverrfaglege grupper i barnehage/skule Utvikle samhandlingsmodell for kommunen	Kommunalsjefar helse/oppvekst, tilsette bhg, skule, PPT, helsestasjon, (BV)
Inkluderande praksis Tidleg innsats - oppdage og sette inn tiltak	Generell kompetanse på inkludering	Høgskulen i Volda, barnehagar, skular
Åtferd og leiing - Psykisk helse og livsmeistring - utgreiing og innsats - åtferdsending	Generell kompetanse innan psykisk helse og bruk av handlingsretteleiar frå bekymring til handling	Høgskulen i Volda, alle tilsette som arbeidar med barn og unge
Regional kompetanseheving Eit inkluderande miljø for omsorg, leik, læring og danning - førebygge, avdekke, stoppe og følgje opp mobbing og utestenging - tilrettelegging for leik	2023-2025 Regional kompetanseheving for tilsette i barnehagane	Sunnmøre regionråd, Høgskulen i Volda, kommunalsjef, styrarar, tilsette i barnehage.
Desentralisert kompetanseheving Tilpassa opplæring Fagleg inkludering	2023-2025 Desentralisert kompetanseheving for tilsette i skulane	Sunnmøre regionråd, Høgskulen i Volda, kommunalsjef, rektorar, tilsette i skule

Førebygging og tidleg innsats - ICDP foreldrerettleiingskurs - Tidleg Inn	2024-2027 Sertifisere eit utval ICDP rettleiarar frå ulike tenesteområde som held jamlege kurs for foreldre til barn i ulike aldrar Kompetanseheving for jordmor, helsesjukepleiar og helsestasjonslege	Kommunalsjefar helse og oppvekst KoRUS Midt
Samhandlingsmodell og handlingstrapp	2024-2026 (2027) Søke om og bruke BTI midlar til å utvikle ein samhandlingsmodell med handlingsrettleiar for dei ulike tenesteområda i kommunen	Prosjektgruppe Ressursgruppe KoRUS Midt

Tverrfagleg samarbeid på system- og individnivå i Fjord kommune

Tabellen på neste side gjer ei oversikt over kommunen sine tverrfaglege samarbeidsarenaer og skal bidra til å gjer dei ulike møta kjent for tilsette som jobbar med barn, unge og deira familiar i Fjord. Oversikta gjer det også enklare for brukarar av offentlege tenester å orientere seg kring kommunen si møteverksemd.

Tverrfagleg samarbeid på systemnivå i Fjord

Arena 0-25 år	Mandat	Involverte partar	Møtefrekvens	Møteansvarleg
Politirådet	Angir klare mål og prioriteringar for rus og kriminalitetsførebygging og sørger for å innarbeide desse i det kommunale planverket.	Ordførar, kommunedirektør, politikontakt, beredskapsansvarleg	4 årlege møter à 2 timar Vår: 2 møter Haust: 2 møter	Politiet
Førebyggande forum for ungdomskriminalitet	Drøfting omkring ungdomskriminalitet, rus, arrangement og førebygging	Folkehelsekoordinator, Frivilligkoordinator/ ungdomskoordinator, kommunalsjef oppvekst og kultur, politikontakt	Ved behov	
Tverrfagleg førebyggande forum	Avdekke utfordringar kommunen står overfor og skaffe seg kunnskap om korleis desse utfordringane best kan møtast. Fatte slutningar, sette inn tiltak og koordinere innsatsen på tvers av tenestene.	Einingsleiarar som jobbar med barn og unge, helsesjukepleiarar, psykisk helseteam, kommunalsjef oppvekst, folkehelsekoordinator, kulturkoordinator, representantar frå barnevern og PPT, politikontakt, skuleLOS, MOT-koordinator, NAV	2 årlege møter à 2,5 timar Vår: 1 møter Haust: 1 møter	Folkehelse-koordinator

Psykososialt kriseteam Arbeidet er forankra i lovverk og eigen plan for kommunalt kriseteam.	Kriseteamet i kommunen har som oppgåve å sørge for at innbyggerane i kommunen ved akutte og alvorlege kriser skal få hjelp så raskt som mogleg	Kriseteamet består av prest, lege, to helsesjukepleiarar, psykisk helseteam, psykolog, to frå Røde Kors	Faste møter 4 gongar i året for å planlegge korleis dei kan møte kritiske situasjonar og alvorlege hendingar	Beredskapsansvarleg
Valldal skule PPT og skuleleiing	Diskutere systemarbeid og overordna prinsipp. Gjennomgang av årshjul for aktivitet rundt spesialundervisning	Rektor, avdelingsleiarar og kontaktperson i PPT	Møter 1 gong pr. halvår	Rektor Valldal skule
Stordal skule PPT og skuleleiing	Diskutere systemarbeid og overordna prinsipp. Gjennomgang av årshjul for aktivitet rundt spesialundervisning	Rektor, avdelingsleiarar og kontaktperson i PPT	Møter 1 gong pr. halvår	Rektor Stordal skule
Eidsdal skule PPT og skuleleiing	Diskutere systemarbeid og overordna prinsipp. Gjennomgang av årshjul for aktivitet rundt spesialundervisning	Rektor, avdelingsleiarar og kontaktperson i PPT	Møter 1 gong pr. halvår	Rektor Eidsdal skule
Ressursgruppe	Kompetanseheving innan systemarbeid. Drøfte systemsaker, erfaringsdeling	Teamleiarar, spesialpedagogisk kontakt, PPT	Møter 2-3 gongar pr. halvår	Kontaktperson PPT

Tverrfagleg samarbeid på individnivå

Arena 0-6 år	Mandat	Involverte partar	Møtefrekvens	Møteansvarleg
Tverrfagleg barnehageteam <i>Barnehage Heimla i barnehagelova</i>	Saker vert drøfta anonymt eller ope dersom samtykkeerklæring ligg føre.	PPT, barnevern, helsesjukepleiar, psykiatrisk sjukepleiar og barnehage	4-6 årlege møter Vår: 2-3 møte Haust: 2-3 møter Vekselvis i kvar bhg.	Barnehagane kallar vekselvis inn til møte.
Samarbeidsmøte barnehage og skule	Samarbeidsmøte knytt til overgang mellom barnehage og skule for barn med spesialpedagogisk hjelp og/eller individuelt tilrettelagt barnehagetilbod.	Foreldre, barnehage og skule	Etter behov og i samarbeid med foreldre	Barnehagestyrarane Rektor på skulane
Arena 6-18 år	Mandat	Involverte partar	Møtefrekvens	Møteansvarleg
Tverrfagleg skuleteam Valldal skule <i>Heimla i opplæringslova</i>	Saker vert meldt inn til rektor, og drøfta anonymt eller ope dersom samtykkeerklæring ligg føre	PPT, barnevern, helsesjukepleiar, og skule	2-4 årlege møter	Rektor Valldal skule
Tverrfagleg skuleteam Stordal skule <i>Heimla i opplæringslova</i>	Saker vert meldt inn til rektor, og drøfta anonymt eller ope dersom samtykkeerklæring ligg føre	PPT, barnevern, helsesjukepleiar, og skule	2-4 årlege møter	Rektor Stordal skule
Tverrfagleg skuleteam Eidsdal skule	Saker vert meldt inn til rektor, og drøfta anonymt eller ope	PPT, barnevern, helsesjukepleiar, og skule	2-4 årlege møter	Rektor Eidsdal

<i>Heimla i opplæringslova</i>	dersom samtykkeerklæring ligg føre			
Skulane og PPT	Rettleiing og støtte for lærarar i enkeltsaker rundt utvikling, opplæring, trivsel og tilpassing i skulen	Skulane sin spesialpedagogiske kontakt, rektor, teamleiarar, lærarar ved behov	Ved behov	Spesialpedagogisk kontakt
Samarbeid rundt trygt skulemiljø/ mobbesaker	Saker om skulemiljø og mobbing	Mobbeombod i fylkeskommunen, statsforvaltar	Ved behov	Skuleleiinga
Arena 0-25 ÅR	Mandat	Involverte partar	Møtefrekvens	Møteansvarleg
Ansvarsgruppemøte Gjeld for dei lovfesta tilboda som: Alminneleg koordinator, barnekoordinator og IP	Tverrfagleg gruppe som skal sikre eit heilskapleg tilbod for barn og unge som har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstenester	Dei tenester som er involvert i saken er med. Barnet si stemme skal bli høyrd.	Koordinator avtalar nytt møte på slutten av ansvarsgruppemøtet Bør vere minimum 2 gongar pr. år	Koordinator kan vere frå ulike tenestemråde

Hjelpetiltak til barn og unge

Dette dokumentet er eit vedlegg til oppvekstplanen og gjev ein oversikt over hjelpetiltak tilgjengeleg i Fjord kommune. (Ikkje alle tilboda i lista har vi pr i dag, desember 2023, men er snart i gong, eller ønskeleg å kome i gong med)

Barn i magen/ svangerskap	Kva er dette?	For kven?	Kvar/når?	Kontakt/ansvar
Svangerskapsførebuande samtale	Både mor og far sitt kosthald og livsstil har betydning for befruktning og fosteret si utvikling. Jordmor kan gje råd i forhold til dette.	Kvinner/par som planlegg svangerskap	På helsestasjonen. Ring jordmor for avtale.	Jordmor Elin Tafjord Skoge. Tlf. 41867949
Svangerskapsomsorg	Jordmor har samtalar, undersøkingar av gravide, gir råd og rettleiing til par som ventar barn. Henviser til lege og spesialisthelsetjeneste ved behov. Oppfølging gjennom heile svangerskapet etter retningsliner for svangerskapsomsorg.	Gravide og evt. partnar	På helsestasjonen ved jordmor.	Jordmor Elin Tafjord Skoge. Tlf. 41867949
Foreldreførebuande kurs/samtale	2 kurskveldar eller individuelle samtalar med informasjon om normal fødsel og fremming av ei god fødselsoppleving. Informasjon om føde-/barseltilbodet og den fyrste tida heime med nyfødt barn. Informasjon om ivaretaking av barn, amming og samspel med barnet og foreldrerolla. Kvinnehelse i fødsel og barsel. Parforholdet.	Gravide og evt. partnar	På helsestasjonen i løpet av svangerskapsveke 28 – 38.	Jordmor Elin Tafjord Skoge. Tlf. 4186749 Helsesjukepleiar Monika Stavseng. Tlf.41867936 Evt. fysioterapeut
Par samtalar og familierettleiing	Ved behov for oppfølging etter punkt om psykisk helse, rus eller risiko for vald i førebyggjande tiltak kan foreldre tilvisast for oppfølging med	Gravide og evt. partnar med utfordringar for foreldreskap, samlivskriser eller brot, alvorleg sjukdom eller psykiske belastningar.	Tilbys i svangerskapsomsorga etter behov.	Jordmor/psykisk helse og rus/fastlege

	støttesamtalar med jordmor og/eller kommunepsykolog			
Tilbod ved småbarnsteam BUP, familievernkontoret og krisesenteret for Sunnmøre	Ved behov for vidare oppfølging etter punkt om psykisk helse, rus eller risiko for vald i førebyggjande tiltak, kan foreldre tilvisast for oppfølging med småbarnsteamet på BUP for foreldrerettleiing allereie før barnet er fødd. Dei kan også få informasjon om og time på familievernkontoret. Gravide i risiko for å bli utsett for vald skal få hjelp til å kontakte krisesenter.	Gravide og evt. partner med særlege utfordringar for foreldreskap, samlivskriser eller brot, alvorleg sjukdom eller psykiske belastningar.	Tilbys i svangerskapsomsorga etter behov.	Jordmor/psykisk helse og rus/fastlege
Barneverntenester	Det kan meldast bekymring for barn allereie før det er fødd.	Gravide der foster er i fare for direkte skade eller utviklingsavvik pga vald eller rusbruk, eller alvorleg psykisk sjukdom.	Meldast av helsepersonell etter lov om meldeplikt og avvergeplikt	Helsepersonell
Individuell plan (IP) og barnekoordinator	IP skal sikre god koordinering og framdrift i det tverrfaglege tenestetilbodet til barnet, allereie før fødsel. Ein valt fagperson har ansvar for å koordinere og samordne det tverrfaglege samarbeidet og sikre framdrift	Barn med behov for langvarige og koordinerte tenester	Ved behov. Jamfør Helse- og omsorgstenesteloven § 7-1 og 7-2. Informasjon og søknadsskjema finst på kommunen si heimeside	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00
0 – 5 år	Kva er dette?	For kven?	Kvar og når?	Kontakt/Ansvarleg
Individuelle konsultasjonar for barn frå 0 - 5 år med føresette.	Konsultasjonar og oppfølging av barnet og familien etter retningsliner for helsestasjonstenesta. Undersøking og oppfølging av barnet si fysiske og psykiske utvikling. Kartlegging av	Alle barn med føresette. Ekstrakonsultasjonar for barn med behov for oppfølging.	På helsestasjonen i Valldal og Stordal etter fastsett program i retningslinene.	Helsesjukepleiar Monika Stavseng. Tlf. 41867936 Lege på helsestasjon: Marianne Skuseth

	behov for ekstra oppfølging. Tilvising videre ved behov.			
Undersøking og oppfølging av fysioterapeut	Tilbod i gruppe eller individuelt når barnet er 4 veker og 4 månader gammalt. Individuell oppfølging ved behov.	Barn 0-5 år med føresette.	På helsestasjonen i Valldal og Stordal.	Helsesjukepleiar Monika Stavseng. Tlf. 41867936 Fysioterapeut Annett Karluss Tlf. 41867958
ICDP- foreldrerettleiing International Child Development program.	Tilbod om foreldrerettleiingskurs ved hjelp av ICDP-programmet.	Alle foreldre i gruppe innan barnet fyller 2 år	Organisert av helsestasjonen 1-2 gong pr år. 8 samlingar og heimeoppgåver.	2 sertifiserte ICDP-veiledarar i kommunen.
COS (Circle Of Security)	Tryggleikssirkelen. Rettleiing til foreldre der målet er å styrke mentaliseringskapasitet og fremje trygg tilknytning til barnet.	Føresette, foreldre, individuelt eller i gruppe.	Etter behov.	Helsesjukepleiar
Godt samliv	Samlivskurs for alle par som ønsker å bli betre partnarar. Kurset har særleg fokus på overgangen frå par til førstegongsforeldre.	Relevant for alle foreldre, føresette.		Familievernkontoret fram til sertifisering av helsesjukepleiarar
Individuell plan (IP) og koordinator	IP skal sikre god koordinering og framdrift i det tverrfaglege tenestetilbodet til barnet. En valt fagperson har ansvar for å koordinere og samordne det tverrfaglege samarbeidet og sikre framdrift	Barn med behov for langvarige og koordinerte tenester	Ved behov. Jamfør Helse- og omsorgstenesteloven § 7-1 og 7-2. Informasjon og søknadsskjema finst på kommunen si heimeside	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00

6-13 år/ barneskule	Kva er dette?	For kven?	Kva og når?	Kontakt/Ansvarleg
Skulehelsetenesta – lågterskeltilbod for elevar og foreldre	Konsultasjonar og oppfølging ut ifrå eit heilskapleg helseperspektiv og råd og rettleiing knytt til fysisk og psykisk helse og ulike psykososiale problemstillingar. Utvida samtale- og rettleiingstilbod for elevar og familiar med behov for det. Tverrfagleg samarbeid ved behov. Faste undervisningsopplegg i skulen.	Elevar, lærarar og føresette.	Drop in, tidspunkt og dagar varierer frå skule til skule. Ta kontakt pr. telefon.	Skulehelsetenesta Stordal skule: Anne Gry M. Vestre. Tlf. 418 67 954 Eidsdal skule: Anne Gry M. Vestre. Tlf.418 67 954 Valldal skule: Annie Relling. Tlf. 418 67 951
Psykologisk førstehjelp	Strukturert sjølvhjelps verktøy som kan hjelpe barnet med å ta styring over tankane sine og få kontroll på kva ein kan gjere når kjenslene er sterke.	Barn og ungdom frå 8-15 år som treng individuell rettleiing i ulike vanskelege fasar.	Undervisning etter avtale med lærar, blir tilbydd etter behov. (Ønsker å innføre dette som eit fast felles undervisningsopplegg for trinn 3 og 5)	Skulehelsetenesta
LOS	Oppfølging av elevar og som har bekymringsfullt høgt fråvær og deira føresette	Elevar Føresette	På skule og fritid ved behov	Ragnhild B. Vikene Tlf.41867835
Foreldrerettleiing	Rettleiing til foreldre, der barn har psykiske vanskar. Hjelp foreldre til å forstå, tolke og respondere på barnet sine signal på utviklingsstøttande måtar. Rettleie til utviklingstøttande samspel.	Foreldre		Psykisk helse og rus Kristian Dirdal Wilma Lygnugariene Inga Janonyte Nils-Petter Lian
Utviklingsstøttande samtalar med barn og omsorgspersonar	Samtalar med barn og omsorgspersonar/personar som står i konkrete samspillande relasjonar med barnet. For å sikre barnet god utviklingstøtte i aktuell livssituasjon.	Barn og personar i barnet sitt omsorgssystem (for eksempel, foreldre, lærarar, andre)		Psykisk helse og rus Kommunepsykolog Kristian Dirdal Tlf. 418 67 948

Intersubjektive terapisaamtalar med barn	Terapisamtalar med barn der følelsmessige vanskar, åtferdsvanskar eller andre psykiske utfordringar er av eit omfang der det er ønska hjelp frå kommunal psykisk helseteam. Ofte i kombinasjon med foreldrerettleiing og/eller familieterapi	Barn. Gjerne i kombinasjon med samtalar med foreldre.		Psykisk helse og rus Kommunepsykolog Kristian Dirdal Tlf. 418 67 948
Støttekontakt/aktivitetskontakt	Tilbyr bl.a. sosialt samvær og følge til ulike fritidsaktivitetar.	Barn som treng ekstra støtte og oppfølging i fritida	Etter behov, jamfør Helse- og omsorgstenestelova § 3-2	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00
Individuell plan (IP) og koordinator	IP skal sikre god koordinering og framdrift i det tverrfaglege tenestetilbodet til barnet. Ein valt fagperson har ansvar for å koordinere og samordne det tverrfaglege samarbeidet og sikre framdrift i IP/stafettlogg.	Barn med behov for langvarige og koordinerte tenester	Ved behov. Jamfør Helse- og omsorgstenesteloven § 7-1 og 7-2. Informasjon og søknadsskjema finst på kommunen si heimeside.	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.41 86 78 00
13-16 år/ ungdomsskule	Kva er dette?	For kven?	Kva og når?	Kontakt/ansvarleg
Skulehelse-tenesta – lågterskeltilbod for elevar og foreldre	Skulehelsetenesta tilbyr konsultasjonar og oppfølging ut ifrå eit heilskapleg helseperspektiv. Utvida tilbod for elevar og familiar med behov for råd og rettleiing om blant anna trivsel, rus, seksualitet, identitet, psykiske problem og kosthald. Tverrfagleg samarbeid.	Elevar, lærarar og føresette	Drop in, tidspunkt og dagar varierer frå skule til skule. Ta kontakt pr. telefon.	Skulehelsetenesta Stordal skule: Anne Gry M. Vestre. Tlf. 418 67 954 Eidsdal skule: Anne Gry M. Vestre. Tlf. 418 67 954 Valldal skule: Annie Relling. Tlf. 418 67 950

Psykologisk førstehjelp for ungdom	Strukturert verktøy som skal gjere barn og unge i stand til å klare å ta vare på eigen psykisk helse.	Barn som treng rettleiing i ulike vanskelege fasar.	Undervisning etter avtale med lærar, blir tilbydd etter behov.	Skulehelsetenesta. Ta kontakt med helsesjukepleiar på skulen.
Tankevirus trinn 9 og 10 (ønskeleg å tilby)	Tankevirus bygg på kognitiv åtferdsterapi og metakognitiv terapi. Hjelp å forebygge psykiske helseutfordringar og utruste born med eit praktisk verktøy.	Ungdom som har behov for rettleiing i ulike vanskelege fasar.	Felles undervisning på trinn 9 og 10. Individuell rettleiing blir tilbydd etter behov.	Skulehelsetenesta. Valldal skule: Annie Relling. Tlf. 418 67 951 Stordal skule: Eidsdal skule:
Helsestasjon for ungdom HFU	Råd og rettleiing ved jordmor, helsesjukepleiar eller lege om blant anna seksualitet, rus, kjønnsjukdommar, psykiske problem og kosthald. Du kan også få tilvising vidare til spesialist	Ungdom opp til 22 år.	Drop in på Valldal helsestasjon torsdagar kl.14.00 til 16.00. Etter avtale i både Stordal og Valldal.	Helsestasjon for ungdom. Helsesjukepleiar Anne Gry Myklebust Vestre. Tlf. 41867954 HFU-lege: Tove Standal
LOS	Oppfølging av elevar som har bekymringsfullt høgt fråvær og deira føresette	Elevar Føresette	På skule og fritid ved behov	Ragnhild B. Vikene Tlf. 41867835
Rådgjevar/sosiallærar	Samtale/rettleiing	Elevar	I skuletida ved behov	Sosiallærar på skulane
Støttekontakt/aktivitetskontakt	Tilbyr bl.a. sosialt samvær og følge til ulike fritidsaktivitetar.	Ungdom med behov for støtte og oppfølging i aktivitetar på fritida	Etter behov, jamfør Helse- og omsorgstenestelova § 3-2	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00
Samtalar med ungdom	Lågterskeltilbod Samtale/rettleiing/terapi med ungdom som ønsker hjelp frå psykisk helseteam for meistring av psykiske utfordringar	Ungdom. Evt. også i kontakt med foreldre.		Psykisk helse og rus Kristian Dirdal Vilma Lygnugariene Inga Janonyte Nils-Petter Lian

Individuell plan (IP) og koordinator	IP skal sikre god koordinering og framdrift i det tverrfaglege tenestetilbodet til ungdommen. Ein valt fagperson har ansvar for å koordinere og samordne det tverrfaglege samarbeidet og sikre framdrift i IP/stafettlogg.	Ungdom med behov for langvarige og koordinerte tenester	Ved behov. Jamfør Helse- og omsorgstenesteloven § 7-1 og 7-2. Informasjon og søknadsskjema finst på kommunen si heimeside.	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00
16-20 år	Kva er dette?	For kven?	Kva og når?	Kontakt/ ansvarleg
Samtale, råd og rettleiing psykisk helse og livsmeistring	Lågterskeltilbod. Samtale/rettleiing/terapisamtalar.	Ungdom, unge vaksne		Psykisk helse og rus Kristian Dirdal Vilma Lygnugariene Inga Janonyte Nils-Petter Lian
Helsestasjon for ungdom HFU	Råd og rettleiing ved jordmor, helsesjukepleiar eller lege om blant anna seksualitet, rus, kjønnsjukdommar, psykiske problem og kosthald. Du kan også få tilvising vidare til spesialist	Ungdom opp til 22 år.	Drop in på Valldal helsestasjon torsdagar kl.14.00 til 16.00. Etter avtale i både Stordal og Valldal.	Helsestasjon for ungdom. Jordmor Elin Skoge. Tlf. 41867949 Anne Gry M Vestre tlf; 41867954. HFU-lege: Tove Standal
Støttekontakt/aktivitetskontakt	Tilbyr bl.a. sosialt samvær og følge til ulike fritidsaktivitetar.	Personar med behov for kontakt, hjelp eller rettleiing i kvardagen	Etter behov, jamfør Helse- og omsorgstenestelova § 3-2	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust Tlf.: 41 86 78 00
Individuell plan og koordinator	IP skal sikre god koordinering og framdrift i det tverrfaglege tenestetilbodet til ungdommen. Ein	Personar med behov for langvarige og koordinerte tenester	Ved behov. Jamfør Helse- og omsorgstenesteloven	Koordinerte tenester Hilde Christin Furstrand Elisabeth Midtbust

	valt fagperson har ansvar for å koordinere og samordne det tverrfaglege samarbeidet.		§ 7-1 og 7-2. <u>Informasjon og søknadsskjema</u> finst på kommunen si heimeside.	Tlf.: 41 86 78 00
Oppfølgingstenesten (OT)	Råd og rettleiing om utdannings- og yrkesval, opplæring, arbeid mm. Målet er at du skal få formell kompetanse som studiekompetanse, yrkeskompetanse eller annan kompetanse	Ungdom 16-21 år utan plass på vidaregåande skule/læreplass/varig arbeid eller har mista opplæringsretten.	Ta kontakt på telefon	Merete Sylte Skog OT-rådgivar Tlf.: 40 24 70 08 E-post: merete.sylte.skog@mrfylke.no
Foreldre/føresette	Kva er dette?	For kven?	Kva og når?	Kontakt/ ansvarleg
Parsamtalar og familiesamtalar	Parsamtalar og familiesamtalar ved samspelsvanskar i familien	Forelde og familiar	Ved avdekt behov	Kommunepsykolog Kristian Dirdal Tlf.: 418 67 948 + +
ICDP – International Child Development program. Foreldrerettleiingsprogram for flyktningforeldre til born i ulik alder.	Bidra til tryggleik i foreldrerolla. Fremje godt samspel mellom foreldre og born. Forebygge vald. Nettverksbygging. Bygge bru mellom kulturar.	Flyktningforeldre/føresette i introduksjonsprogrammet.	12 samlingar i gruppe.	Introduksjonsprogrammet i kommunen.
ICDP - International Child Development program. Foreldrerettleiing	Bidra til tryggleik i foreldrerolla. Fremje godt samspel mellom foreldre og born. Forebygge vald. Nettverksbygging.	Føresette, foreldre og familiar. Individuelt eller i gruppe.	Eit kurs kvart halvår, eller etter behov. Tilbod til alle foreldre før barnet er 2 år. Evt gruppe for ungdomsforeldre.	Helsestasjonstenesta i samarbeid med sertifiserte veiledarar.
Startlån	For husstandar som ikkje får vanleg bustadlån eller som har vanskar med å bli buande i bustaden sin. Har du låg inntekt kan startlånet kombinerast med tilskot eller bustønad	Personar som ikkje får lån eller tilstrekkeleg lånebeløp i ordinære kredittinstitusjonar	Etter behov	Startlån og tilskudd fra kommunen - Husbanken Du kan få hjelp til å fylle ut søknaden i Servicetorget på rådhuset

Tiltak frå barneverntenesta

Råd og rettleiing		Etter søknad til barnevernet eller undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste Tlf. 70268000
Rettleiingskompetanse		Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Støttekontakt	Tiltak til born/ungdom	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Besøksheim	Eit tiltak til born/ungdom	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
COS	Tryggleiksirkelen – Foreldrerettleiings- metode	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Bapp gruppe	Gruppetilbod til barn/ungdom med foreldre som har utfordringar innan psykisk helse og/eller rus	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
WMCI	Working model and child interview	Etter søknad til barnevernet eller under undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Kognitiv Terapi		Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste

Opphald for foreldre og barn/ungdom i familiesenter.	Tiltak til familiar som treng å få støtte til endring	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Innsøking BUP	Det er i dag lege og barnevernsteneste som er innsøkjande instansar til BUP	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Økonomisk bistand	Etter vurdert behov	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Familieterapi	Samtale med familieterapeut for å få konstruktiv samhandling i familien	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
Familieråd	Eit møte der familie, slekt og vener samlast med offentleg hjelp for å finne løysingar i nettverket til familien	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste
PMTO	Parent Management Training	Etter søknad til barnevernet eller etter undersøking i barnevernet	Etter nærare avtale med kontaktperson i barnevernet	Stranda og Fjord barnevernsteneste

Førebyggande tiltak

Dette dokumentet er meint som eit arbeidsverktøy, samtidig med at det skal gje ei oversikt over kva som gjerast i Fjord kommune innanfor det førebyggande feltet for barn og unge og deira nettverk. Dette er tiltak som gjeld alle, førebyggande arbeid på primærplan. Hjelpetilbod på sekundær- og tertiærplan er presentert i skjemaet "Hjelpetilbod til barn og unge".

I tabellen under er tiltaka sortert etter kva alder/klassestrinn tiltaket gjennomførast, samt for familiar enkelttiltak uavhengig av alder. I tillegg til det som står i skjemaet blir mykje førebyggjande arbeid gjort gjennom systematisk arbeid i dagleg drift. Arbeid og tiltak som er lovpålagde eller blir gjort etter faglege retningslinjer er generelt ikkje tekne med her.

Alder 0-5 år	Tiltak	Målsetting	Omfang	Målgruppe	Ansvar/utfører
I svangerskapet	Tidleg samtale i svangerskap	Nå ut med informasjon som styrkar vordande foreldre sin kunnskap i å ivareta mor og foster si helse. Identifisere risikofaktorar og iverksette tiltak ved behov.	Gravide kjem til første konsultasjon så tidleg som mogleg i svangerskapet, veke 4-8.	Gravide med evt partner	Jordmor/lege
I svangerskapet	Kartlegge risiko for vald mot kvinner i svangerskap. ASS skjema (kartleggings skjema for alle typar opplevd vald)	Beskytte mor og barn mot skade. Informere kvinner om ulike former for vald og potensiell skade for mor og foster. Identifisere risikofaktorar og iverksette tiltak ved behov	Tema på 1. svangerskapskontroll og ASS skjema etter behov.	Gravide	Jordmor/lege
I svangerskapet	10 smarte tips. Familiepakka. Introduksjon av Stinesofiestiftelsen sitt program for førebygging av vald mot barn.	Førebygge vald, med særleg fokus på filleristing av små barn. Opplyse og bevisstgjere blivande foreldre. Identifisere risikofaktorar og iverksette tiltak ved behov.	Tema på 24-vekers svangerskapskontroll og heimebesøk etter fødsel.	Gravide med evt. partner og nybakte foreldre.	Jordmor
I svangerskapet	Kartlegging av alkohol/rusvanar til	Auke kunnskap blant blivande foreldre om skadeverknadar av	Tema på første svangerskapskontroll.	Gravide med evt. partner	Jordmor

	blivande foreldre evt bruk TWEEK-skjema. Informere om fysisk og psykisk risiko for barnet.	alkohol og anna rus. Bevisstgjere foreldre om eigne vanar.			
I svangerskapet	Kartlegging av den gravide si psykiske helse evt bruk EPDS skjema.	Identifisere risikofaktorar for svangerskaps- og fødselsdepresjon og iverksette tiltak ved behov. Auke kunnskap og styrke foreldre i å identifisere teikn på psykiske helseutfordringar og søke hjelp tidleg.	Tema på 1. og 32 vekers svangerskapskontroll, samt etterkontroll 6 veker etter fødsel.	Gravide	Jordmor
Etter fødsel	Tett oppfølging av det nyfødde barnet og familien etter fødsel.	Gje foreldrestøtte i barseltida, ammerettleiing, Informasjon om ivaretaking av barnet. Helseundersøking av mor og barn. Identifisere risiko for fødselsdepresjon og behov for tiltak. Forebygge/avdekke vald og omsorgssvikt.	Heimebesøk av jordmor 1-3 dagar etter heimkomst og av helsesjukepleiar 7-10 dagar etter fødsel. Filmen "I trygge hender"	Nyfødde med føresette.	Jordmor helsesjukepleiar
Barnet er 4 veker	10 smarte tips. Oppfølging av Stinesofiestiftelsen sitt program for førebygging av vald mot barn	Førebygge vald, med særleg fokus på filleristing av små barn. Opplyse og bevisstgjere foreldre. Identifisere risikofaktorar og iverksette tiltak ved behov.	På 4 vekers barnekontroll	Foreldre	Helsesjukepleiar
6 veker	Kartlegging av alkohol/rusvanar til foreldre Informere om fysisk og psykisk risiko for barnet	Auke kunnskap blant foreldre om skadeverknadar av alkohol og anna rus. Bevisstgjere foreldre om eigne vanar.	På 6 vekers barnekontroll	Foreldre	Helsesjukepleiar
6 veker	Kartlegge risikofaktorar i forhold til psykisk helse. EPDS-skjema	Identifisere risikofaktorar for fødselsdepresjon og iverksette tiltak ved behov.	6 vekers barnekontroll og 6 vekers etterkontroll av mor	Foreldre	Helsesjukepleiar og jordmor/lege

ICDP foreldrerettleiing	Tilby foreldrerettleiing for alle foreldre gjennom ICDP-kurs	Styrke foreldre i si nye rolle	I løpet av barnet sine første 2 leveår	Foreldre	Kvalifiserte ICDP-veileदारar
Barnehagen	Foreldresamtalar	Felles forståing av barnet og måten ein handterer ulike utfordringar. Styrke samarbeidet mellom barnehage og heimen.	Haust Vår	Barnet	Pedagogisk leiar og foreldre
Barnehagen	Foreldremøte	Tett samarbeid mellom heim og barnehage. Felles og lik informasjonsformidling til alle foreldre. Gjerne i samarbeid med andre instansar som f.eks PPT.	Haust Vår om nødvendig	Foreldre	Styrar og pedagogiske leiarar.
Barnehagen	Tidleg innsats	Oppdage utfordringar og vanskar barnet kan få tidleg.	Gjennomgåande	Barnet	Personalet
Barnehagen	Samarbeid med andre instansar (PPT, Barnevern, helsesjukepleier m.fl.) Laget rundt barnet	Gi barnet oppfølging med vidast moglege kompetanse.	Etter behov og avtale	Barnet	Pedagogisk leiar saman med andre instansar.
Barnehage	“Livet og sånn”	Styrke barnet sin sosiale kompetanse og livsmeistring.	Gjennomgåande	Barnet	Personalet
Barnehagen	Barn sin medverknad	Skape samarbeid mellom barnet og personalet.	Dagleg	Barnet	Personalet
Barnehagen	Barnesamtalar	Høyre barnet si stemme i kvardagen.	Ved behov	Barnet	Pedagogisk leiar
Barnehagen	Plan for overgang barnehage – skule.	Skape tryggleik og god oppfølging av barna som skal begynne på skulen.	Begynner hausten, intensiverast på vårhalvåret.	Barnet	Styrar /Ped.leiar Rektor/ Kontaktlærar
Barnehagen	Regionalkompetanseheving	Gi lik kompetanseutvikling til heile personalgruppa. Auke kvaliteten på arbeidet i barnehagen.	Gjennomgåande	Personalet	Arbeidsgruppe

Barnehagen	Felles aktivitetar (Nissefest, Lucia, karneval m.m.)	Gi fellesopplevingar til alle barna på tvers av alder og avdeling.	Etter avtale	Barna	Personalet.
Klassestrinn	Tiltak	Målsetting	Omfang	Målgruppe	Ansvar/utfører
5.- 10.kl.	LOS	Skule LOS er eit tiltak knytt til skulefråvær i Fjord kommune. Skule LOS kan hjelpe til med individuelle tilpassingar for å auke oppmøte, trivsel, meistring og betre skuleprestasjonar.	Ved behov	Elevar	LOS Ragnhild Bjørstad Vikene
1.- 7. kl.	Leikepatrulje	Trivselsfremjande og haldningsskapande arbeid på barneskulen.	Faste økter i matfri	Elevar	LP- leiar
1.- 10.kl.	Inspeksjon friminutt	Synlege vakter med vestar. Sikre eit godt psykososialt miljø, og høve til observasjon ved behov	Kvart friminutt	Elevar	Lærarar/ assistentar
1.-10. kl.	Bussvakter	Vaksne med vestar på busshaldeplassane	Kvar dag etter skuletid		Lærarar/assistentar
8.- 10.kl.	Sosiallærer	Samtalar og oppfølging av elevar	Heile skuleåret	Elevar	Sosiallærer
1.- 10.kl.	Elevsamtalar	Målretta ein-til-ein samtalar som gir skulen moglegheit til både å vere i forkant av, og til å avdekke og stoppe negative forhold før dei får utvikle seg.	Minimum 2 gongar pr skuleår	Elevar	kontaktlærer
5.- 10. kl	Elevråd/ klasseråd	Elevråd/klasseråd skal kunne uttale seg i og komme med innspel i saker som gjelder mellom anna læringsmiljø, arbeidsforhold og velferda til elevane. Elevrådet er elevane sitt talerør på skulen.	Med jamne mellomrom	Elevar	Kontaktlærer/ kontaktlærer elevråd

1.- 10. kl.	Elevundersøkinga Spekter Sosiogram	Kartlegging av læringsmiljø	Minimum ein gong pr skuleår	Elevlar	Rektor/ kontaktlærar
1.kl.	Plan for overgang mellom barnehage og skule	Overgangsmøter og besøk. Skape tryggleik og sikre god oppfølging av borna som skal begynne på skulen	Frå hausten siste barnehageår, avsluttast med førskuledag ila våren	Nye 1.klasse elevlar	Leiing i barnehage og skule Avdelingsleiar og kontaktlærar skule
1.og 5/6. kl.	Fadderordning 1. og 5. eller 6. kl.	5. kl. er fadnar og hjelper 1. kl. med å finne seg til rette på skulen	Etter avtale	Elevlar	Kontaktlærar 1. og 5. kl.
1.- 10. kl.	Samarbeid med rådsorgan ved skulen, FAU, SU og SMU	Skal i samarbeid med skulen bidra til ein trygg og god skule for alle	Etter oppsett plan	Føresette	Rektor og føresette
1.- 10. kl.	Elevsamtalar	Jamlege samtalar mellom kontaktlærar og elev med fokus på rettleiing og framovermelding. Styrke elev- lærar relasjon.	Haust og vår, evt. jamleg	Elevlar	Kontaktlærar
1.- 10. kl.	Utviklingssamtalar	Samtale med føresette og evt. elev med fokus på faglege og sosiale tilhøve til eleven. Styrke heim- skule samarbeidet.	Haust og vår	Føresette og elevlar	Kontaktlærar Lærarar
1.- 10. kl.	Foreldremøte	Skulen informerer om innhaldet i opplæringa, trivsel i klassa, viktige tema for semesteret, retningslinjer og evt. utfordringar. Dialog om korleis føresette kan påverke skuledagen og korleis skule og heim kan samarbeide godt. Føresette kan bli kjent, knyte kontakt og utveksle erfaringar.	Haust og vår	Føresette	Kontaktlærar

1.- 10. kl.	Ordensreglement, stegreglar og klassereglar	Ordensreglement og stegreglar blir gjennomgått ved skulestart. Klassene utarbeider sine klassereglar.	Ved skulestart og repeterast jamleg	Elevar	Kontaktlærar
1.- 10. kl.	Sjekklister	Ved turar og aktivitetsdagar blir det gjennomført ei sjekklister/ analyse	I forkant av turar og aktivitetsdagar	Tilsette	Leiinga Lærarane
1.- 10. kl.	Felles aktivitetar/ arrangement	Ulike aktivitetar i klassa/ steget/ heile skulen og skulane i Fjord for å styrke det sosiale tilhøyre. Døme: aktivitetsdagar, idrettsdagar, fjellturar, overnattingstur, skidag, juleverkstad, juleavslutning, Kabaret, BlimE dans osv.	Heile skuleåret	Elevar	Skulane
7., 9. og 10.kl.	Leirskule/ turar for elevane i Fjord	7. kl.: Bjørnsund 9. kl.: Reindalseter evt annan overnattingstur 10.kl. Polen	Vår Haust Haust	Elevar	Rektor/ kontaktlærarar 7., 9. og 10.kl.
1.- 4. kl.	Leikegrupper	Elevane i 1.- 4. kl. er delt inn i faste leikegrupper. Sikre at alle har nokon å vere i lag med og at alle blir kjent med kvarandre	Delar av året	Elevar	Lærarane 1.- 4. kl.
1.- 10.kl.	Skulemiljø	Skulemiljø vert jamleg drøfta blant dei tilsette. Sikre at skulen tek rast tek tak og følgjer opp Bruke aktivitetsplan ved behov	Sak på fellesmøter heile året	Elevar	Rektor/ teamleiarar/ kontaktlærarar

Tiltak og samarbeid med frivillige organisasjoner for å styrke deltaking og førebygge sosial ulikskap og utanforskap

Aktivitet	Tidspunkt/ omgang/ressurs	Ansvar/deltakarar
Supersommar	Sommaraktivitetstilbod 1.-10. kl. Gjennomføring avhengig av tilskotsmidlar (Bufdir, Gjensidigestiftelsen, andre)	Frivilligsentralen i samarbeid med oppvekst
Givarglede	Årleg; jul og påske	Frivilligsentralen i samarbeid med Røde Kors/frivillige medhjelparar
Ungdomsklubbar	Frå 8. klasse Eidsdal, Stordal og Valldal Ulik frekvens og organisering	Kommune/føresette
Ung kunst og kultur	Samarbeidsavtale med MRfk. Kompetanseheving og tilbod om kulturaktivitetar for ungdom	Frivilligsentralen/kultur og oppvekst generelt
UKM	Ung Kultur Møtes – kulturtilbod gjennom heile året, lokalt og regionalt	Kulturkonsulent og kulturskule
MOT natt til 1. mai	Rusfritt arr for ungdom frå 13 år og oppover. Finansiert av eksterne midlar frå tilskotsordningar og lokalt næringsliv	Frivilligsentralen/MOT/føresette
Gratisbutikk	Tilbod for alle aldersgrupper/alle innbyggjarar	Frivilligsentralen/valfaget <i>Innsats for andre</i> /frivillige
Utstysbase	Gratis utlån av friluftsutstyr for alle. Innkjøp basert på tilskotsmidlar frå Bufdir + utsdtyr gjennom friluftsrådet	Frivilligsentralen
Fritidsaktivitetar i regi av frivillig sektor	Idrettslag, korps, kor, 4H, trial, taekwondo, hest...	Frivillige lag
*Fritidsklubb	Lågterskel tilbod, ope for alle skulelevar i Fjord kommune, måndag/torsdag 1430-1730. Gratis. Finansiert med midlar frå Bufdir. *Gjeld for 2023 (+2024?)	Stall Bjørstad
*Fritidskort/kontantkort	Under planlegging, søkt midlar frå bufdir	Frivilligsentralen

